

SZIKKTI-SE barlangász csoport
1034. Budapest, Bécsi út 126.
1300.Bp. Pf.: 63.
szikktise@freemail.hu

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
1021. Budapest, Hűvösvölgyi út 52.
1025. Budapest, Pf.: 86.

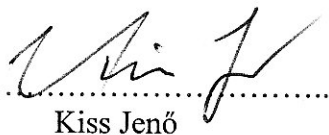
Bejelentés
Új barlangszakasz feltárásáról

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG Budapest	
Bejelentés időpontja: 2010 JÚN 21.	Műfaj: Műleltérők
Időpontnyv sorszáma alszáma: 1052/1/2010.	
Előirat száma:	Ugyintéző: Jubák P.

A Szemlő-hegyi barlangban a KTVF: 5617-5/2009. ikt. sz. engedélye alapján végzett tevékenységünk során az „Agyagos” térségében új járatot nyitottunk meg.

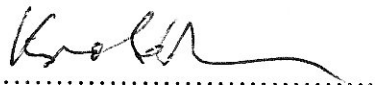
L. A. U. 21
L. E.
06.22.

Budapest 2010. június 13.

.....
Kiss Jenő

SZIKKTI- SE elnöke

SZIKKTI-SE
1034 Bp., Bécsi út 126.
1300 Pf. 63
Adószám: 19802893-1-41

.....

Kraus Sándor

Kut. ig. sz: 012.

Kapják: Közép Duna Völgyi Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

Utóí: Az új járat becsült hossza
28 méter

2010. július 17.

SZIKKTI-SE barlangász csoport
1034. Budapest, Bécsi út 126.
1300. Bp. Pf.: 63.

Közép Duna Völgyi Környezetvédelmi
Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
1072. Budapest Nagydíófa u. 11.
1447. Budapest, Pf.: 541

2010. évi kutatás jelentés

J. A. B.
febr. 23

évk. az. 1916

Tárgy: Szemlő-hegyi barlang kutatása

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG Budapest	
Iktatás időpontja: 2011 FEBR 21.	Mellékletek: 11 lap
Iktatókönyv sorszáma: alszáma: 1136/2011.	
Előirat száma: 1052/2010.	Ugyintéző: Judit M.

országos barlangnyilvántartási szám: 4762-3

Ikt. sz.: KTVF 1617-5/2009

Előadó: Matyuga- Kovács Rita

J. A. B.

Az engedély kiterjed a barlang feltáró, geológiai, klimatológiai kutatására, valamint dokumentálására. A feltáró kutatás kizárólag az Örvény folyosónál az Egyetemi szakasz felé irányuló bontásra, az Óriás folyosó un. Halál keresztfolyosójának bontására és az Agyagos-folyosó Bányász kürtőjének bontására irányul.

Részletes beszámolókat és eredményeink ismertetését mellékelten csatoljuk.

Mellékletek:

- kutatásjelentés
- geológiai feltáró kutatás
- dokumentációk

Kiss Jenő
Kiss Jenő

SZIKKTI-SE elnök

Bognár Csaba

Bognár Csaba

Kut.vez.ig.sz: 236

Budapest, 2011. február 14.

J. A. B.
2-3

Szemlő-hegyi Barlang Kutatásjelentés 2010

A barlangban az idegenforgalom mellett gyógyászati tevékenység is folyik. A Szent János Kórház légúti betegek részére járó beteg rendelést működtet. A gyógyhely, a barlang levegőjének természetes gyógyhatásának megőrzése a barlang állapotának vizsgálata, folyamatos mérése, a barlang minősítésének dokumentálására szükség van, előírás. A kiértékeléseket és vizsgálati eredményeket begyűjtjük és a gyógyászat részére bocsátjuk. A gyógybarlang minősítése 2012-ben megújításra kerül, az engedélyekhez több éves adatsorok kellenek. A mérésekhez és kiértékelésekhez szakértőkre és különböző laborok vizsgálatára támaszkodunk.

A szakterületek témafelelősei:

Bakterológia, vízkémia, hőmérséklet (Bognár Csaba mikrobiológus, Fehér Katalin szakértő)

Radon mérés (Debreceni ATOMKI Horváth Gyuláné)

Klíma, levegő összetétel Aeroszol vizsgálata (Stieber József barlang klíma szakértő)

Több éve folyamatos vizsgálatok eredménye alapján végezzük barlangász tevékenységünket.

Klíma vizsgálatok

A barlang klímája stabil, kiegyenlített, mikrobiológiai állapota kiváló, gyógyászati célra különleges előnyökkel rendelkezik. A betegek gyógyulási eredményei ezt igazolják.

A geológiai vizsgálatok az egész barlang kialakulásának, a termál barlang fejlődésének történetének pontosítása és a barlang földtani leírását végezzük. Ezzel kapcsolatban az 1930 óta a különböző helyeken deponált anyagokat célszerűen átrendeztük, Így a Halál, Agyagos és Csengő terem térségében. A geológiai kutatás és takarítási tevékenységünk összefügg, így a Földszíve feletti biztosítást mely 1983-ban ideiglenesen készült, megszüntettük és a Csengő teremben lévő deponált törmelékét, célszerűen átrendeztük a Csúszda feletti részbe.

Az Agyagosban a tereprendezést és a járó szintet véglegesen kialakítottuk, terápiás használatot előkészítettük. A Liftakna irányából a megközelítést egy vasszerkezetű híd beépítésével kívánjuk megoldani (2008-ban vízbetörés az átjáró köhidat lemosta). A Sárkürtő takarítása közben feltárult a Padlás alsó rész barlang szakasz. Dokumentációját elkészítettük.

Az Egyetemi belső járat tisztítását végezzük. Terv szerint megnyílt az alsó barlang rész. Így a Zászlós irányából megszűnt a „zsákutca”. A 30'-as évek deponált anyagát kiszállítottuk, a jelenlegi mélyítés a már nem bolygatott agyagban történik.

A Halál – Kadic szakasz feltárását folytatjuk. A felső terep rendezését a klíma igényeinek megfelelően elvégeztük.

Klíma adatok és kiértékeléseket tároljuk és a gyógyászat részére átadtuk. A változásokat a dokumentációkra átvezettük. A geológiai és a rendezéssel kapcsolatos munkákat, a feltáró kutatásokat tovább kívánjuk folytatni.

Geológiai feltáró kutatás terve 2011 évre

- Csengő terem takarításának befejezése
- Rózsalugas takarítása
- Barlang földtani túraleírás befejezése
- Kiépített rész túraleírás korszerűsítése
- Egyes törött felületek megcsiszolása bemutatási és oktatási célra
- A megcsiszolt felszínnek barlangföldtani leírása
- Közethőmérséklet mérés a Raktár felszínközeli főtéjén
- Hőmérő, adatgyűjtő telepítése a Sárgában
- Érintetlen üledék és kiválások műszeres vizsgálata
- A barlang fejlődéstörténetének pontosítása
- Kőzetfelületek mállottsági vizsgálata, helyzet és magasság szerint
- A barlang földtani szempontú bemutatása barlangászoknak
- Engedélyezett feltáró kutatásaink folytatása

Budapest, 2011. február 14.

Kiss Jenő
SZIKKTI-SE

Bognár Csaba
Kutatásvezető

Melléklet:

Csengő terem tisztítása

Padlás alsórész leírása

Dokumentációk: Padlás alsórész alaprajz

Hosszmetszet

Metszet

Klíma adatainak 2010 kiértékelése

Szemlő-hegyi barlang klíma adatainak 2010 évi kiértékelése

A klíma mérések adataiból a kiértékelés alapján megállapítottuk a gyógyhelyen:

- Radon:** 222R Bqm³ : 5.100 max.
- Bakterológiai mérések:** Koch-féle szedimentáció talaj felett 30 cm és RCS- Plusz levegő mintavételével 1 m magasságban. Kórokozó baktérium és allergén gomba nincs a barlang légterében.
- Vízkémia:** A felszíni vizek nem szennyezettek, a vízbetörések után a barlang gyorsan regenerálódott. A mérési pontok a barlang feletti kritikus helyek alatt, ház, csatorna, megbontott nem szakszerűen helyreállított útszakasznál van, így ez nem a barlangra jellemző. Megállapítás, hogy ezen pontoknál is javulás mutatkozott.
- Hőmérséklet:** Stabilizálódott, kiegyensúlyozódott: Óriásfolyosó: 13,6 °C
Agyagos: 13,1 °C Liftakna: 13,1 °C
- CO₂:** Gyógyászatnak megfelelően magas: 0,2%-ot nem éri el.
- Változások:** A külső légáramlatok lezáródtak, a zsilippelés megtörtént. Liftakna tető, Örvény folyosó felső bejárati ajtók, Lejtakna főépület felől. A feláramló keresztmetszetek megnövekedtek (Halál, Agyagos, Bányász terem, Padlás alsórész, Egyetemi). A barlang levegő belső légáramlása, légkörzése megnövekedett a barlang szakaszok bekapcsolódásával. A CO₂ mértéke csak a Hópalota – Földszíve irányában magasabb, értéke: 0,27 – 0,3 %-ig.
- Megállapítás:** Vizsgálataink eredménye, hogy a barlang levegője, öntisztulási képessége, így a higiénés – mikrobiológiai állapota 2010 évben is kiváló.

A fentiek alapján a barlang levegője egészségügyi kockázatnak nincs kitéve, kiváló minőségű.

A méréseket végzik:

Napi hőmérséklet és CO ₂ leolvasás:	Szakszolgálat (Kiss Jenő)
Radon elemzés:	Debreceni ATOMKI
Bakterológia:	Bognár Csaba szakértő
Vízkémia:	Fehér Katalin szakértő
Összetett klímamérés	
CO ₂ , hőmérséklet, légnyomás:	Stieber József bg. klím szakértő

Budapest, 2011. február 14.

Kiss Jenő
SZIKKTI-SE

Bognár Csaba
Kutatás vezető

A Csengő-terem tisztítása

Első ötletünk a terem ÉNY-i falának lemosása volt, ahol szép, összefüggő csepkőkéreg diszlik. FOTO Az alatta levő, szintén csepkőves aljzat takarítása során kezdtünk az évtizedek óta itt levő anyag mozgatásához. Először csak a kőfal mögé szórtuk, majd gondoltunk merészet és nagyot, és egy drótkötélpája kiépítése után a Csúszda fölötti sík részre kezdtük felszállítani az anyagot. FOTO Az agyagos, kötőrmelékes kitöltést vödörkebe szedve a bejárati fojosócskán közben kiadogattuk, majd a Föld Szive hasadék fölött akasztottuk a kötélpájára. Ment a kövekből rakott gátak mögé lett öntve, elegyengetve. FOTO Egy műszakhoz átlag 5-6 ember kellett, és 30-50 vödörnyi volt a "norma".

A Csengő-teremben levő nagyobb köveket összetörve vödörben vagy zsákban vittük ki. Ezek a füstéből, rétegmenti leszakadésból származtak, és a barlang szárazra kerülése után hullottak le. Néhány jelentős darab még most is lóg.

A terem bejárati részén a DK oldalon kőtömbökre rátört fehér /kovás/ aprólék 30-50 cm vastag volt. Alatta laza, barna morzsalék következett, benne sok kalcitlenéz-töredékekkel. Ennek tetején egy csepegés alatt cementálódva már egy kis csepkő-csésze is fejlődött /SZEM.154./. Volt pecten háj is, sőt a járóösvény mellett a kövek alatt egy ottfelejtett mérőszinór is előkerült FOTO. Az alatta levő kövek felszíne szürke poros volt, tehát hosszú ideig felszín lehetett. Hasonló poros volt az DK-i sarokban a füst alatti törmelék felszíne is.

Lehullott szegfűkalcitos kérgék is kerültek elő a törmelékből /SZEM.155./. Vastagságuk 2-3 cm, egyenletes. Egyiken függőcsepkő mutatja, hogy ezek a függőleges falon voltak. A köveket végül kihordtuk, egy /másfél/ nagy kő maradt csak, amit a csepkőves ÉNY-i fal végénél hejeztünk el. A barna, szemcsés anyag is áthabozottnak bizonyult; kihordás közben több "lelet" került elő FOTO. Igazán a

vékony kalcitlemezes aljzatig mentünk le. Ez a DK -i oldalon felül kissé cementált, így le lehetett söpörni a felszínét. Kissé szűke, de szép, ezért ezt a részt elkerítjük, hogy ne járjuk össze. A terem központi részén alig cementált a kalcitlemez /esetleg a feltárás után elhorrták a kemény részét ??/. Az ENY-i falon és előtte fél-egy méter széles csepköves sáv van. A kovás teléren átszivárgó víztől barna egy jelentős része. A kétféle kiválás határán van a járó-ösvény, ezt meg is hagyjuk. Most már újabb szennyeződés remélhetőleg nem kerül ide, a csepkövek lemosása maradandó eredményre vezethet.

A terem kiürítése után a bevezető alacsony járatot mélyítettük, hogy az alján levő, állandóan vizes, anyagcs-tragytól megszabaduljunk. Így elérhető, hogy a felszíntől a csengő-teremig besétálva tiszta maradjon az overál, ne menjük majd össze a letisztított szakaszt. Mellesleg kényelmesebb is a bejutás egyes túlkoros embereknek....

Ez a néhány méter hosszú szakasz átkovásodott telérben halad, amiben felfelé egy zárt, keskeny járat is kialakult. Valószínűleg az állandóan szivárgó, felszíni eredetű víz mállasztotta ki, amit az ENY-i oldalon levő csepkő éreg is valószínűsít. Ma is állandó, erős cseppegés van ezen a részen /vizmintavételi hej/. Ez a mállott fehér anyag megtömörödve vízzáró, ezért volt állandó sár és kisebb pocsoják ezen a szakaszon. Az eredeti feltárás során valószínűleg némi bontással jutottak át a laza kitöltésen. Ennek anyagát oldalra és lefelé, majd bejutás után a teremben hejezték el; ezt vödöröztük hónapokig ákx.

A járat ENY-i oldalán 20-30 cm széles fehér, puha kovás telér van, ami változó szélességű. Az ENY-i fal kemény, hévizes /?/ bevonattal, borsókővel és csepkővel díszített. A szemben levő /DK/ oldal erősen töredézett, de szálban álló márgából áll, ami azonban könnyen fejthető. Erőssége, hogy nemcsak a 3-5 cm-es rétegek mentén esik szét, hanem nagyon erősen aprózódik is, ami egy ferde lapos tektonikus sík hatása lehet. Egyes szakaszokon törmelék a kőzet, amit

fehér bevonat cementál /SZEM.166./.

A talomájítás során az eredeti, fehér kovás telér teljesen puha anyaga fölött a főtéről hullott barna színű márgatörmelék következett /FOTO/. Ezt a főnti vakkürtő /hasadék/ lehullott anyaga fedte, amire néhol nagyobb kőlapok /rétegdarab/ estek rá. Ez a legerősebb csepegésű részen összeállt, csepkő borítja FOTO. Fölött viszont az áthalmozott málladék volt, ami a Föld Szive bejárata fölötti "ácsolatot" is borította. FOTO

Az "ácsolatról" külön is szólni kell. Már a Horváth János féle térképen /1960-61/ is van egy védőtető jelezve, aminek feladata a járkálás során leaulló, majd a Föld Szivéhez lepergő anyag megállítására volt. Ezt később /1980./ rozsdamentes vascsövekre cserélték ki, amire köveket és /lentől is felhozott/ málladékot tettek.

A járat kitisztítása és bővítése feleslegessé tette ezt a védőtetőt, ezért lebontottuk FOTO, majd a falat lemostuk. /Az anyag lefojt a Föld Szivéhez, de onnan ki lehetett pucolni./

További feladatok:

- a bejárati szakasz lemosása, aljzati anyag terítése
- Csengő-terem takarítása, mosása.
- járó útvonal kijelölése
- a Gombaszarvatótól induló parkány lemosása
- drótkötélpája lebontása
- a terem "megnyitása"

A Padlás-alsójárat leírása

A Sáros-akna alján egy eddig ismeretlen járat nyílt meg 2010 június 12.-én. Rendkívül nagy jelentősége abban van, hogy itt az aljzati kiválások is eredeti állapotban vannak /illetve voltak akkor még..../

A járat jobb /DK/ szélén lecsúszva egy nagy majd több kisebb borsókö-rönk /logomit/ mellett jutunk a tágas részre.

Balra /ÉNY/ függő- és állócsepkövek nőttek a karfiollal bevont falon, aljzaton. Néhány folton ez a kiválás leezakadt, darabjai lent pihennek.

A járat alja -- a jól felismerhető kiválásperem alapján következtetve -- kb. 20 cm-t megsűjdedt, bizonyítva egy mélyebben levő rész létezését. /Van még feladata/

A jobbra /DK/ levő két hegyes kúp alakja /meredeksége/ miatt újdonság ebben a barlangban. Bár alsó harmadán egy régi törés vonul végig, nem dönthető el biztonsággal, hogy kalcitlemezekből összetornyosodott "karácsonyfa" vagy borsókö-rönk /logomit/ a belseje. Eltörését esetleg a mögé hullott darab okozhatta, ami azóta szintén odanőtt már.

A szemben levő /ÉNY/ oldalon vörösesbarna csepkőlefojás fejmagasságban levő, természetes leszakadás mellett fejlődik. Ettől jobbra /DK/ a kiválás alsó része erősen repedezett, fejünk fölött pedig egy centiméter széles repedés teszi érdekessé a hejet. A beöblösödés tetejéről /kb. 2 m magasból/ leomlott kiválásfolt alsó szélén már csepkő fejlődött.

A jobb /DK/ fal feltűnően egyenes; a járat hosszában kialakult kalcittelér ez, amibe kisebb fülkék oldódtak belé. Ezeket "függöny" disziti, a borsóköveken lógó rövid függőcsepkövek.

Egy kapun áthaladva balról /ÉNY/ a repedezett "kapufélfát" elkerüljük. Tovább a járat legmélyebb része ismét egy beszakadás. Itt a jobb /DK/ fal kiválásai lefelé lógó

padlás alsó

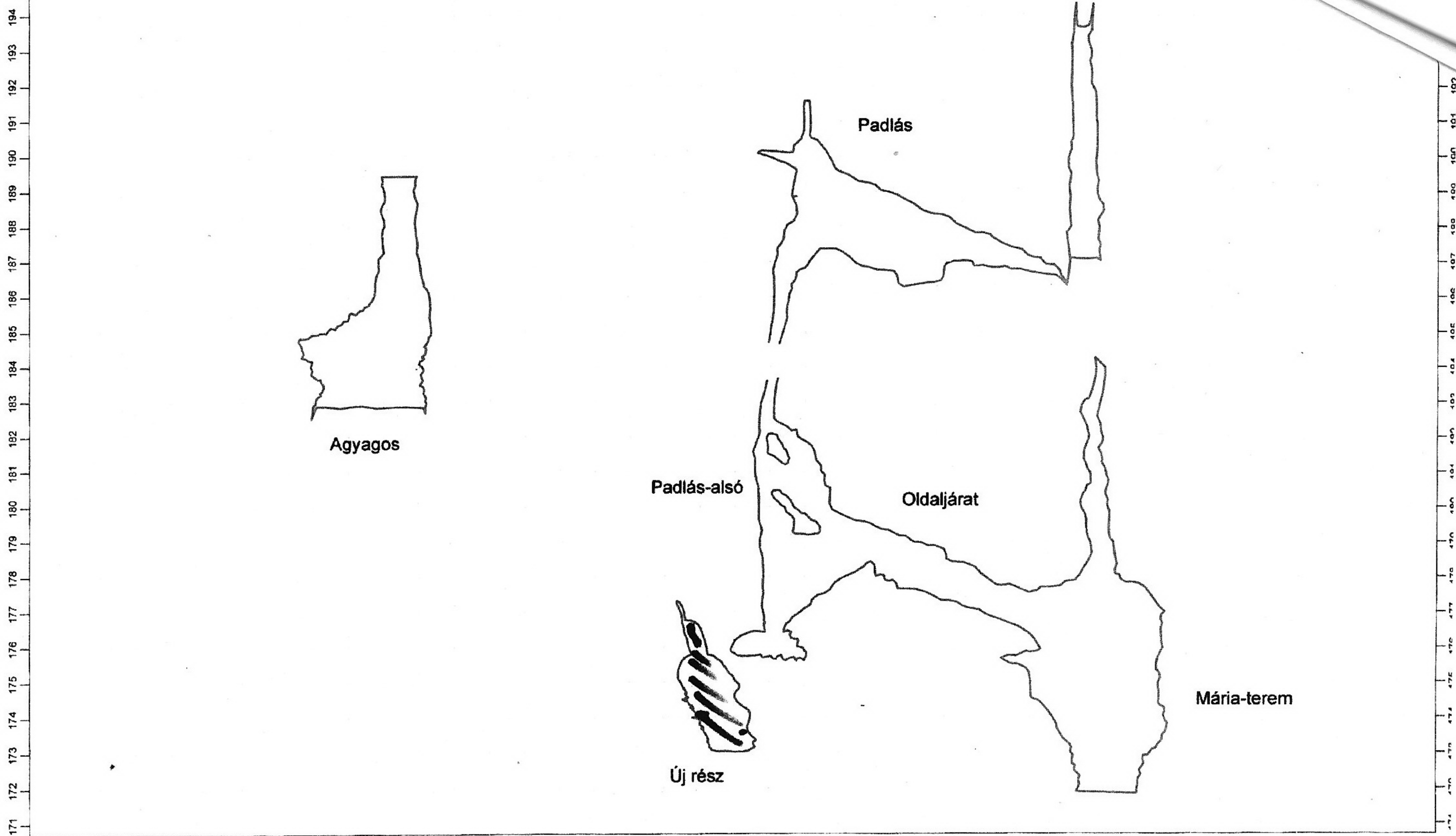
- 2 -

gyapjúfonatokra emlékeztetnek. Törött felület hiányában csak feltételezhető, hogy a XIX fal kiemelkedéseire, régebbi kiválásokra ráakódott agyag-kúpokat vont be az újabb kiválásréteg. Amennyiben ez a feltételezés igaz, fontos adalékot kapunk a barlang fejlődéstörténetére. /Egy leszakadt karfiolkéregben valóban jól látható két vékony agyagréteg, ami igazolja a feltételezést. SZEM.178./

Egy lépcsővel tovább a bal /ÉNY/ falat fentakadt kalcitlemezek tömege borítja. Nagy mennyiségük és csak ezen a részen való előfordulásuk alapján feltételezhető, hogy az egykori vízszint a fölöttünk levő hasadékban volt hosszú ideig. Ugyanakkor felmerül a kérdés, hogy az első részen, ahol szintén magasba nyúlik a hasadék, miért csak néhány lemezt lehet találni.

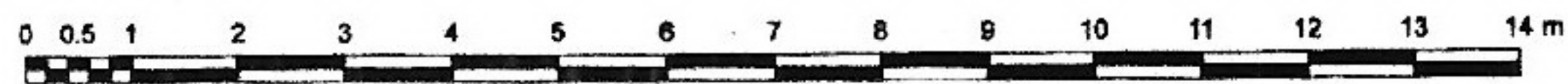
Ne menjünk tovább, mert a felmászás után egy rövid, kopár és agyagos aljzatú szakasszal végződik a járat, nem sokkal a kiépített részről nyíló Pettyes-terem végétől.

2011 február 3.

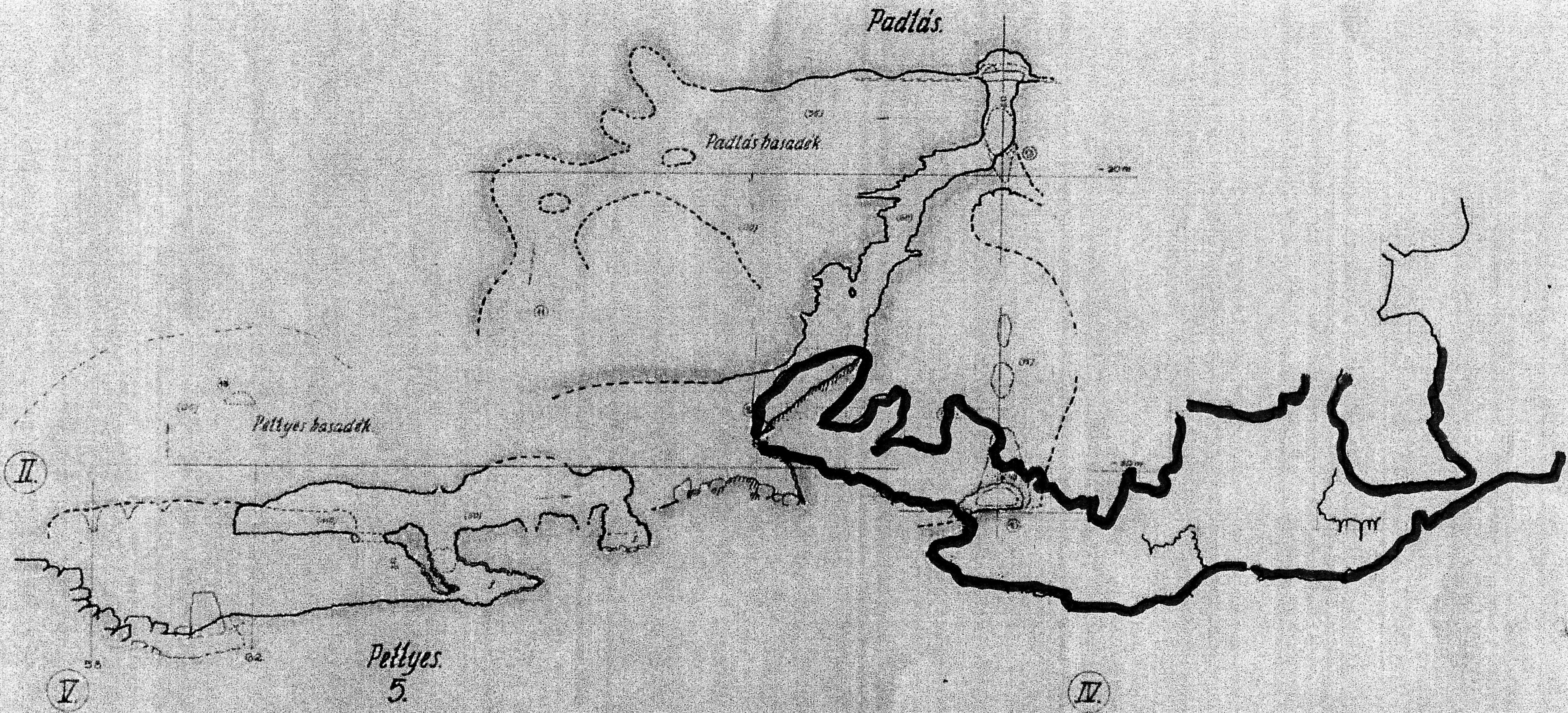
Mérte: Papp Ferenc barlangkutató csoport, Holl Balázs, Rosales Mária, Szabó Etelka 2010.07.19

Padlás-alsó új rész, Metszet

1:144

Szemlő-hegyi-barlang új rész

"Padlás alsó része"
 (kommutat)
 Hód Padlás (2010.07) V. J. J.

SZIKKTI-SE barlangász csoport
1034. Budapest, Bécsi út 126.
1300. Bp. Pf.: 63.

Közép Duna Völgyi Környezetvédelmi
Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
1072. Budapest Nagydíófa u. 11.
1447. Budapest, Pf.: 541

L. A. P.
febr. 23.

2010. évi kutatás jelentés

Tárgy: Tábor hegyi barlang kutatása

országos barlangnyilvántartási szám: 4763-4

Ikt. sz.: KTVF 10918-4/2009

Előadó: Matyuga- Kovács Rita

erk. az: 1915

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG Budapest	
Iktatás időpontja: 2011 FEBR 21.	Mellékletek: 1 léc
Iktatókönyv sorszáma: alszáma: 1137/2011.	
Előirat száma: 109/2010	Ügyintéző: Juhász H.

L. A. P.

Az engedély kiterjed a barlang feltáró és geológiai kutatására, valamint dokumentálására.

Beszámolóinkat mellékelten csatoljuk.

Budapest, 2011. február 14.

Bognár Csaba

Kut.vez.ig.sz: 236

U. A.
1-3

Táborhegyi barlang Kutatásjelentés 2010

Barlang nyilvántartási szám: 4763-4 EOV 65140

A barlang helyreállítási munkáit ez idáig elvégeztük. Rendszeres karbantartást végzünk úgy a barlangban, mint a felszínen.

A Barlang közelében lakó Báló György rendszeresen ellenőrzi. Jelenleg a szemetet kihordtuk, elszállítottuk. A lezárást többször feltörték, az általunk kiépített bejárati szakadék megoldja (2+4 m) a barlang védelmét. Rongálás az elmúlt években nem történt.

A feltáró kutatás a 2009-es évhez hasonlóan lassan haladt (1-2 m), a törmelék kiszállítása és az állag megóvásra jutott időnk.

Kedvező átcsoportosítással, érdeklődés kihasználásával, terv szerint a kutatást folytatjuk.

Kiss Jenő
SZIKKTI-SE

Bognár Csaba
Kutatásvezető